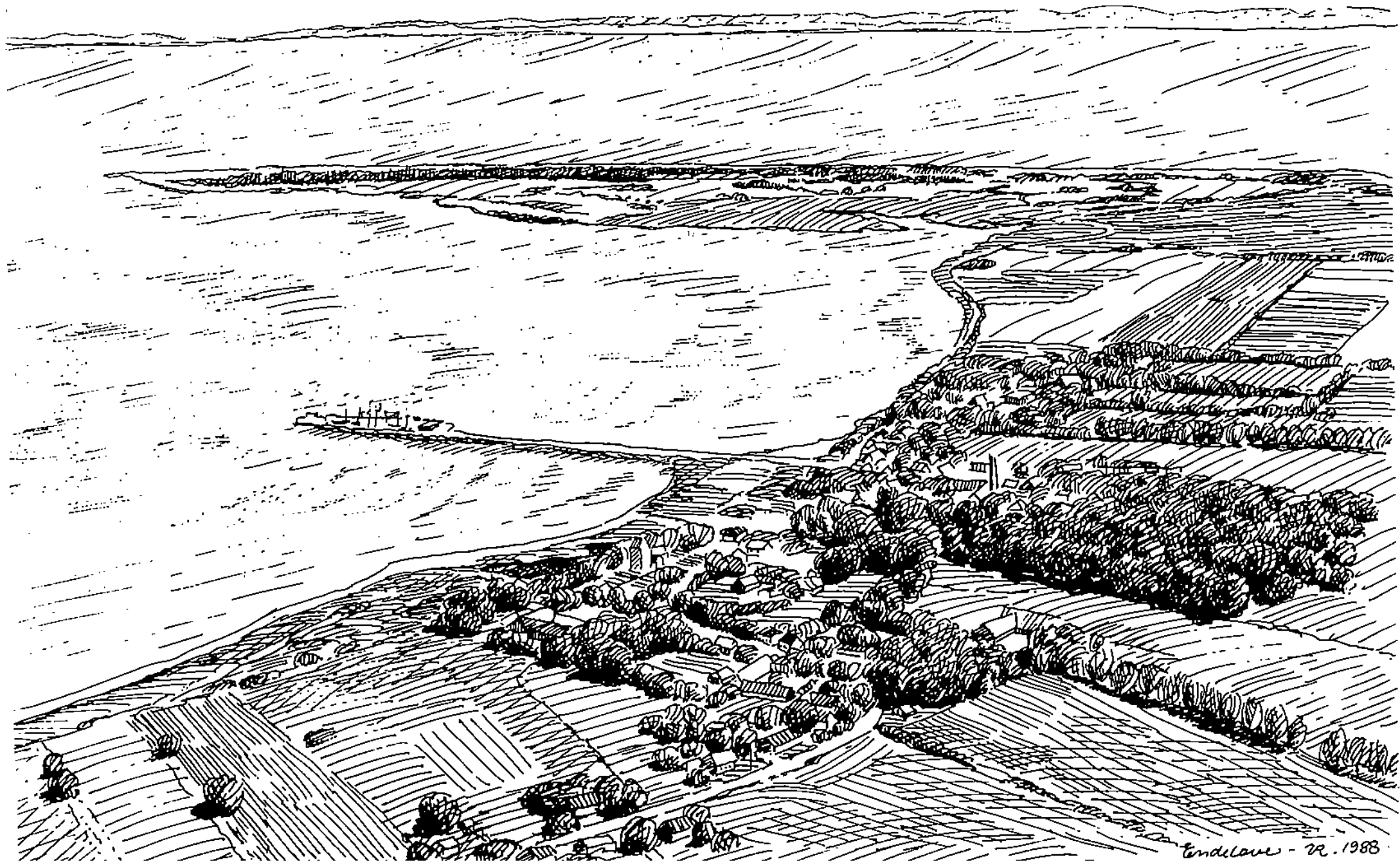

LOKALPLAN NR. 70 "ENDELAVE SOM LEVEDYGTIGT HELÅRSSAMFUND"

LOKALPLAN FOR BEVARING AF ET LEVEDYGTIGT ØSAMFUND PÅ ENDELAVE.

INDHOLD	side		side
Forord	2	LOKALPLANEN	
BESKRIVELSEN		§ 1. Formålet med lokalplanen	13
Baggrund	2	§ 2. Opdeling af Endelave i områder, zonestatus	13
- Lidt historie	2	§ 3. Områdernes anvendelse	14
- Igangsætningen af Endelaveprojektet	3	§ 4. Udstykninger	15
- Arbejdsmetoden og helhedsplanen	4	§ 5. Vej- og stiforhold	15
- Lokalplanforslaget for Endelave	6	§ 6. Bebyggelsens omfang og placering	15
Planlægning for Endelave	7	§ 7. Bebyggelsens ydre fremtræden	16
Lokalplanens retsvirkninger	7	§ 8. Bevaring af bebyggelser	16
REDEGØRELSEN		§ 9. Ubebyggede arealer og bevaring af hegn, diger, træer, grønninger	16
Forholdet til den øvrige planlægning	8	§ 10. Tilladelse og dispensationer	16
Kommunal planlægning for området	10	LOKALPLANKORT	
Tillæg til kommuneplanen	11	Kortbilag nr. 1 - Områdekort Endelave	
		- - 2 - Endelave by, matrikulære forhold	
		- - 3 - Endelave by, opdeling i områder	
		- - 4 - Fredningsforhold.	

FORORD TIL LOKALPLANEN

I eftersommeren 1986 blev der påbegyndt et brugerstyret lokalplanprojekt for hele Endelave. Dette resulterede i en helhedsplan, og lokalplanen, der er blevet udarbejdet, er sket på baggrund af helhedsplanen (arbejdsbøgerne).

Til lokalplanen hører et bilag med en vejledning i bygningsbevaring samt en bevarende landskabsplan. Bilaget beskriver også udviklingen på Endelave og dens særlige natur, samt lokalplanens baggrund og tilbliven.

BESKRIVELSEN

BAGGRUND

Lidt historie.

"I vinteren 1982-83 har der under Endelave Beboerforenings regi været afholdt en § 6-studiekreds, der gennem cirka 15 aftener har drøftet Endelaves forhold nu og fremover. Til studiekredsen har været tilmeldt 43, og mødeprocenten har været meget høj.

Studiekredsen har været ledet af Maj Scharff og Poul Erik Jensen."

Sådan indledes rapporten "Endelave som levedygtigt helårssamfund."

Der fortsættes med følgende tekst i indledningen af rapporten.

"Tanken om studiekredsen opstod efter fremkomsten af kommunens debatoplæg vedrørende den kommende kommuneplan, og efter at der i slutningen af oktober 1982 blev afholdt et borgermøde på Endelave. Heri deltog

politikere og teknikere fra Horsens kommune. Desuden et virkelig stort antal af øens beboere.

En studiekreds på Endelave om Endelave som et levedygtigt helårssamfund, om forholdene på Endelave nu og fremover kunne nok lyde som lidt af et ambitiøst projekt.

Det var derfor også med en vis spænding, at studiekredslederne og formentlig også en stor del af deltagerne mødte frem de første aftener.

For det var jo et emne med indbygget "sprængstof".

Kunne det føre til noget, ja kunne det i det hele taget gå med så mange forskellige meninger og indstillinger.

Det kunne det. Så absolut endda!

For selv om deltagerne var en "broget" forsamling af unge og ældre, af "indfødte" og "aflandskram", så blev det hurtigt klart, at man tilfælles havde bekymring, omsorg og interesse for Endelaves fremtid.

Alle har deltaget med iver og lyst og har kunnet inspirere hinanden. Nogle har sagt mere end andre, og sådan vil det altid være, men her som i livets andre forhold tæller kvalitet og kvantitet ikke ens.

Der har naturligvis ikke været fuld enighed om hvert eneste punkt - heldigvis for det - men debatten har altid været ført seriøst og på en sober måde, og også uden at personlige forhold blev inddraget i diskussionerne."

Indholdet i rapporten var Endelave i 1990, prognose og vision og rapport over arbejdet i studiekredsen, som var opdelt i erhverv, boliger, offentlig service, turisme, tekniske forsyninger og naturforhold, og i afslutningen er følgende beskrevet:

"Det er studiekredsdeltagernes håb, at denne rapport, som er udtryk for deltagernes tanker og ideer, må virke inspirerende på såvel nutidige som fremtidige beboere på Endelave.

Endvidere er det et håb, at den må blive læst af alle, der interesserer sig for Endelaves fremtid - det være sig offentlige myndigheder som private personer.

En netop fremkommet ny Ø-rapport fra Folketinget lægger kraftigt op til, at der gøres væsentlig mere for at bevare og styrke småøerne med deres helt specielle miljø.

Et lille ø-samfund rummer kvaliteter af meget høj værdi, men også problemer. Gennem denne rapport lægges der op til, at kvaliteterne kommer til at overskygge og besejre problemerne.

Studiekredsdeltagerne er indstillet på - og ivrige efter - at arbejde videre med rapportens emner.

Det er imidlertid bydende nødvendigt, at offentlige myndigheder - her adresseret direkte til Horsens Kommune og Vejle Amt, under hvem Endelave hører - ikke blot sympatiserer med rapportens tanker og intentioner, men også yder den støtte, der er af altafgørende betydning, hvis tankerne skal føres ud i livet."

Endelavitternes meget fornemme indlæg til kommuneplanen resulterede i, at det blev vedtaget i kommuneplanens hovedstruktur, "at kommunen ønsker at bevare Endelave som et levedygtigt helårssamfund. I den forbindelse har byrådet vedtaget at udarbejde en samlet lokalplan for øen. I forbindelse med dette arbejde skal der tages stilling til, hvilke initiativer, der kan gennemføres for at gavne øens udvikling. Lokalplanen vil blive udarbejdet, når kommuneplanen er vedtaget.

Det materiale, som borgere fra Endelave har fremsendt til Horsens kommune i forbindelse med den offentlige

debat, vil blive nyttiggjort i forbindelse med udarbejdelse af lokalplanen."

Altså der forelå nu et tilsagn fra byrådet om, dels at der skulle udarbejdes en samlet plan for øen, og dels ville Endelavitternes bidrag indgå i denne planlægning.

Kommuneplanen blev vedtaget i aug. 1985, og herefter var der så basis for at komme igang med lokalplanarbejdet.

Igangsatning af Endelaveprojektet.

Vi skal frem til april 1986. Horsens Byråds byplan- og miljøudvalg havde besøg af Planstyrelsen, og ved den anledning blev kommunen spurgt om, hvilke planer der var for Endelave. Der kunne henvises til kommuneplanens hovedstruktur, og at der ikke var aktuelle planer med at udarbejde en samlet plan for Endelave.

Kontorchef Ole Christiansen spurgte så, om kommunen ville være med til, at beboerne på Endelave selv udarbejdede forslag til lokalplan. Horsens kommune og Planstyrelsen blev enige om at hjælpe beboerne med opgaven. Økonomisk og på anden vis.

Planstyrelsen besluttede sig også for, at resultaterne fra Endelave skulle formidles ud til andre samfund.

Beboerne på Endelave blev via beboerforeningen spurgt, om de var interesseret i at deltage i arbejdet med at udarbejde lokalplanforslag for øen.

Det fremgår af et referat, beboerforeningen har lavet i anledning af et møde, der blev holdt i Horsens mellem beboerne, Planstyrelsen, amtet og kommunen om at deltage i projektet, "at emnet for det første møde bliver:

Skal, skal ikke .... og i givet fald, hvordan skal vi."

Endelavitterne besluttede sig for i september 1986 at sige ja til at være med i planlægningsarbejdet.

Der var dannet en kontaktgruppe, som skulle støtte arbejdet på Endelave. Denne gruppe bestod af repræsentanter fra Planstyrelsen, Vejle amt, Horsens kommune, øsammenslutningen for de danske småøer og naturligvis repræsentanter fra beboerforeningen.

Allerede på Endelavitternes første møde i september var der fremkommet en mængde forslag, som forsøgsvis var opdelt i emner efter den plan, der var udarbejdet i forbindelse med kommuneplanen:

- erhverv, landbrug, fiskeri, boligforhold, service, turisme, energi, transport og naturforhold.

Ved et beboermøde i oktober 86 på Endelave blev det slået fast, at der ikke skulle udarbejdes en egentlig lokalplan, men at overskriften for den forrige plan "Endelave som levedygtigt helårssamfund" nok var mere dækkende.

Det, beboerne nu manglede at få afklaret, var, hvordan helt konkret arbejdet skulle gribes an.

Hvordan kan vi få så mange som muligt til at arbejde med på og føle ansvar for den samlede plan?

Hvornår og hvordan får vi studiekredsarbejdet igang?

Hvordan får vi studiekredsarbejdet holdt sammen til én samlet plan?

Skal vi have udenøes konsulent til at se med friske øjne på vores små og store problemer?

Eller evt. til at skrive og samle rapporten?

Måske har vi kun brug for skiftende faglig bistand til de forskellige emner?

Hvordan får vi klaret, at ikke alle nye initiativer skal vente på den samlede plan?

Beboerne indledte nu en række diskussionsmøder om lokalplanen/helhedsplanen.

Endelavitterne påpegede i november 1986, at tiden nu var kommet til, at der var brug for konsulentbistand. Ved et møde i december 1986 i Planstyrelsen blev det drøftet, hvilken type konsulentfirma, der skulle arbejde med Endelave. Årsagen til drøftelsen var den, at der på Endelave arbejdes med en beboerstyret lokalplan/helhedsplan.

Det er en betingelse for, at lokalsamfundsprojekter realiseres, at lokalbefolkningen har de fornødne ideer, samt kræfter til at gennemføre dem med hjælp udefra. Meningen er at gøre tingene lokalt i stedet for oppefra, fordi det er mere motiverende, at folk selv får lov til at arbejde med projektet.

Det, det i virkeligheden handlede om, var, at der skulle anvendes en ny arbejdsmetode i planlægningsmæssig sammenhæng, og en metode, der skulle muliggøre, at så mange Endelavitter som muligt fik mulighed for at være med i arbejdet med at gøre Endelave til et levedygtigt helårssamfund.

Beboerne indledte nu en række diskussionsmøder om lokalplanen/helhedsplanen.

Beboerne indledte i jan. 1987 et samarbejde med firmaet Praxis fra Århus, og det resulterede i arbejdsbogforløbet.

Arbejdsbogforløb

På et møde i februar 1987 besluttede beboerne sammen med konsulenten, at man ville anvende arbejdsbogmetoden i arbejdet med at forberede en lokalplan.

Denne metode blev valgt, fordi den muliggør involvering af alle og samtidig informerer de, der ikke vil involveres:

- de, der ikke kan lide at gå til møder
- turister og fritidshusejere kan deltage uafhængig af tid og sted
- processen er undervejs samtidig informations- og kommunikationsproces. Metoden fortæller nemlig undervejs alle, hvad der sker, hvor mange der mener hvad, hvad flest går ind for o.s.v.

Arbejdsbog 1

Den første arbejdsbog blev udarbejdet i arbejdsgruppen i perioden februar-juni 1987. Den blev offentliggjort og uddelt i juni og skulle tilbageleveres i september 1987. Alle beboere på Endelave, fritidshusejere og turister på øen fik tilbuddet: udfyld en arbejdsbog og få indflydelse på Endelaves fremtid!

Godt 200 personer sagde ja! De besvarede arbejdsbøger og sagde ja og nej til hæfternes mange spørgsmål. Men de skrev også godt 100 A4 sider (maskinskrevet) med personlige kommentarer, ideer og bemærkninger til den første arbejdsbogs forslag og spørgsmål!

Der var mange forskellige holdninger og meninger om, hvad der skal være Endelaves fremtid. Men det gik igen, at man ønsker, at øen fortsat skal kunne tilbyde rimelige service- og levevilkår for helårsbeboerne.

Arbejdsbog 2

Den anden arbejdsbog blev udarbejdet i perioden september-november 1987. Den blev sendt ud til alle beboere på Endelave og alle andre, som havde skrevet til arbejdsgruppen og bedt om hæftet (der var en svarkupon i arbejdsbog 1).

Arbejdsbogen var ude til besvarelse i december-januar 1987-88. Arbejdsbogen blev besvaret af 60 enkeltpersoner og grupper - ialt ca. 100 personer. Flertallet af de, der besvarede, var Endelavitter.

Arbejdsbog 3: Projektkatalog

Beboerinvolveringens resultat forelå i maj måned 1988. Det pegede på, hvad der var enighed om, og i hvilken rækkefølge man ønskede ideerne realiseret.

De højest prioriterede emner var:

- *aldreservice* - alternativer til "tvangs-flytningen" af ældre, der ikke kan klare sig selv
- ønsket om flere arbejdspladser, som blev bearbejdet sammen med ønsket om at skabe arbejdspladser i landbruget: *økologisk landbrug*
- forbedring af *havneforholdene* på Endelave.

Gennem forløbet deltog 15-30 personer særdeles aktivt! En imponerende indsats set i forhold til øens befolkning.

3 nye arbejdsgrupper

I juni 1988 blev der nedsat 3 arbejdsgrupper, som repræsenterer arbejdsbogsforløbets prioritering samt interessen i gruppen af aktive Endelavitter.

Arbejdet blev koncentreret om planlægning/realisering af de tre udvalgte projekter:

aldreboliger/-service, havneforbedring og økologisk landbrug.

Projekternes indhold, økonomi, organisering og tidsplan klarlægges i perioden frem til december 1988.

ÆLDREPROJEKTET

Ældreprojektet drejer sig først og fremmest om at kunne tilbyde en selvstændig bolig for en eller to beboere, uanset deres evne til at klare sig selv. Med selvstændig forstås en bolig med eget køkken og toilet, som kan fungere helt isoleret fra de tilbud, der eventuelt er i en samlet ældreorienteret bebyggelse.

Der er altså et antal boliger med en "boligkerne", som suppleres af en servicekerne. Disse boliger danner basis for levering af denne pleje og omsorg, beboerne i bebyggelsen kan få brug for.

HAVNEPROJEKTET

Havnegruppen har udviklet en organisations- og finansieringsmodel for en forbedret havn på Endelave. Gruppen mener, at der kun er brug for en mindre udvidelse og forbedring. Man ønsker ca. en fordobling af havnens kapacitet, og det kan ske samtidig med en nødvendig forbedring af vestmolen.

ØKOLOGISK LANDBRUG

Gruppen, der arbejder med økologisk landbrug, har udviklet en produktions- og markedsføringsplan for økologiske produkter fra Endelave.

Planen baserer sig på et (forsigtigt) skøn over produktionskapaciteten hos tre af gruppens landmænd.

Gruppen fokuserer på produktion af KØD - ØKO-logisk kød!

Sammen med konsulentterne har gruppen formuleret mange ideer til produktion, forarbejdning og markedsføring af økologiske produkter. Materialet er udformet som dokumenter til gennemførelse af en plan for markedsføring-

og stiftelse af en økologisk forbrugerforening. Foreningen kan indgå en aftale med en økologisk producentforening bestående af landmændene på Endelave.

Lokalplanen for Endelave.

Arbejdet med lokalplanen blev påbegyndt i jan.- feb. 87 og til at klare den del af arbejdet blev landskabsarkitekt Vibeke Rønnow engageret sammen med Praxis og beboerne for at sikre sammenhængen mellem helhedsplanen og lokalplanen.

De projekter, der i helhedsplanen krævede, at der blev afstukket fysiske rammer i lokalplanen, blev nu visualiseret ved dels udarbejdelse af illustrationsplaner og dels ved, at de blev placeret på oversigtsplaner. Dette gav, sammen med planer for det åbne land og planer for bygningsbevaring på Endelave, anledning til særdeles livlige diskussioner om, hvor omfangsrig og restriktiv lokalplanen skulle være.

Det har nu udmøntet sig i en lokalplantekst, som ikke er så omfangsrig på paragraffer og restriktioner, men derimod er suppleret med en vejledning for det åbne land og bygningsbevaring.

Vejledningen må betragtes som en "foreløbig" udgave, da der dels er planer om at udarbejde en naturvejleder for Endelave, og dels sammen med bygningsfredningsstyrelsen at udarbejde en mere præcis beskrivelse af husene på Endelave og på grundlag af dette udarbejde en mere præcis vejledning for bevaring og istandsættelse/renovering.

Da helhedsplanen for Endelave ikke har nogen afslutning, vil det sige, at lokalplanen ikke er en stationær plan, men en plan, der bør/skal ændres, såfremt nye tiltag i helhedsplanen kræver ændringer i de fysiske forhold.

Lokalplanen åbner mulighed for udvidelse af lystbådehavnen, placering af erhvervsbyggeri, ældreboliger/lejligheder, udvidelse af campingplads m.v.

PLANLÆGNING FOR ENDELAVE

Hele Endelave er i landzone og skal forblive sådan, eftersom der ikke planlægges større bymæssige anlæg.

Endelave opdeles i 3 områder: 1. Byen, 2. Sommerhusområdet og 3. Det åbne land. Endelave by er igen inddelt i mindre områder A-E, som det fremgår af kortbilag 1-2, hvor bogstaverne A-E angiver den fremtidige mulige udnyttelse, idet områderne kan benyttes til følgende:

Område A: Den eksisterende del af Endelave by, overvejende boligformål, også fremover.

Område B: Offentlige områder, såsom kirke og kirkegård, skole og boldbane samt gadekær, materielplads og havn. Her skal ikke ske nye anlægsaktiviteter udover havnen, som kan udvides med op til 100 nye bådpladser, samt anlæg af ny oplags- og parkeringsplads ved færgelejet.

Område C: I områderne mærket C, som idag overvejende benyttes til landbrugsformål, kan der opføres kursuscenter, ældrecenter eller andre lignende anlæg. I områderne kan der også opføres boliger.

Område D: Området ejes af Horsens kommune og er forpagtet ud til landbrug. På området må der opføres mindre, ikke forurenende erhvervsvirksomheder. Der må også opføres samme type anlæg som i områderne C.

Område E: Det ene af områderne E er eksisterende campingplads, og det andet benyttes til jordbrugsformål. Der gives mulighed for udvidelse af campingpladsen og for opførelse af et antal ikke over 25 ferielejligheder.

LOKALPLANENS RETSVIRKNINGER

1. Efter byrådets endelige vedtagelse og offentliggørelse af lokalplanen må ejendomme, der er omfattet af planen ifølge kommuneplanlovens § 31 kun udstykkes, bebygges eller iøvrigt anvendes i overensstemmelse med planens bestemmelser.

Servitutter, der er uforenelige med lokalplanen, fortrænges af denne.

Den eksisterende lovlige anvendelse af en ejendom kan fortsætte som hidtil. Lokalplanen medfører heller ikke i sig selv krav om etablering af de anlæg med videre, der er indeholdt i planen.

Byrådet kan meddele dispensation til mindre væsentlige lempelser af lokalplanens bestemmelser under forudsætning af, at det ikke ændrer den særlige karakter af det område, der søges skabt ved lokalplanen.

Mere væsentlige afvigelser fra lokalplanen kan kun gennemføres ved tilvejebringelse af en ny lokalplan.

2. Lokalplanen indeholder i § 8 bestemmelse om, at bebyggelsen i område 1 ikke må nedrives uden tilladelse fra byrådet. Hvis en sådan tilladelse nægtes, kan ejeren efter kommuneplanlovens § 33 under visse forudsætninger forlange, at ejendommen overtages af kommunen mod erstatning.

REDEGØRELSEN

LOKALPLANENS FORHOLD TIL DEN ØVRIGE PLANLÆGNING.

Kommuneplanen.

I kommuneplanen beskrives Endelaves fremtidige udvikling således:

"Der er væsentlige naturinteresser på øen. I et forsøg på at bevare Endelave som et levedygtigt helårssamfund er det bl.a. vigtigt at bevare og samtidig udnytte de muligheder, der er forbundet med et sådant rekreativt og naturmæssigt attraktivt område.

Kommunen ønsker at bevare Endelave som et levedygtigt helårssamfund. I den forbindelse har byrådet vedtaget at udarbejde en samlet lokalplan for øen. I forbindelse med dette arbejde skal der tages stilling til, hvilke initiativer, der kan gennemføres for at gavne øens udvikling."

I rammebestemmelserne for det åbne land, herunder Endelave, står der:

"Landbyernes rekreative værdi skal søges bevaret. I de enkelte landsbyer skal der dog åbnes mulighed for et vist årligt boligbyggeri for at mindske yderligere stagnation."

Endvidere siger rammebestemmelserne,

"at de mest værdifulde landbrugsområder skal beskyttes mod inddragelse til andre formål."

Endelig siger rammebestemmelserne konkret for Endelave,

"at sommerhusområdet ved Lynger skal fastholdes til sommerhusbebyggelse."

Fredningsplan for Vejle amt.

I fredningsplanen betegnes fredningsinteresserne for hele Endelave således: "Større nationalt naturområde, nationalt biologisk interesseområde, nationalt geologisk interesseområde." Ifølge Skov- og Naturstyrelsens retningslinier indebærer disse betegnelser, at naturbeskyttelsesinteresser vægtes tungt i forhold til andre interesser, herunder landbrugsmæssige.

Regionplanen for Vejle amt.

Regionplanens retningslinier gælder for Endelave, som heri er udlagt som særligt og egentligt naturområde. For disse områder fastlægger regionplanen følgende retningslinier:

"De særlige naturområder skal friholdes for bebyggelse og anlæg, som ikke er lokalt nødvendige, og i dette omfang skal landskabstilpasningen prioriteres højt. Områdets mulighed i rekreativt henseende som udflugtsområde skal søges udbygget."

"De egentlige naturområder skal fastholdes som sådanne. Der må ikke finde opdyrkning eller erhvervsmæssig nyttilplantning sted og den ønskelige naturtilstand skal fastholdes ved pleje."

I regionplanen er der tillige udpeget marine områder, som er yngle- og opvækstområder for sæler og vandfugle. For disse områder gælder skærpede krav med hensyn til vandkvalitet.

Naturfredningsloven.

Ifølge naturfredningsloven gælder følgende beskyttelseslinier og byggelinier. De berørte områder på Endelave fremgår af lokalplanens kortbilag over beskyttelseslinier.

§ 43. Ændring af det åbne forløb af vandløb med en bundbredde på over 1,5 m, og af søer, som er over 500 m², må ikke ske uden tilladelse fra Vejle amtsråd.

§ 43a og b. Alle heder, der udgør over 5 ha sammenhængende areal og alle strandenge og strandsumpe, der udgør over 3 ha sammenhængende areal, må kun opdyrkes, tilplantes eller på anden måde ændres med tilladelse fra Vejle amtsråd.

§ 46. Der må ikke placeres bygninger, skure o.lign. nærmere end 100 m fra kysten, ligesom der heller ikke må foretages beplantninger, terrænændringer m.v. uden fredningsnævnets tilladelse.

§ 47. Indenfor en 300 m's afstand fra skoven må der ikke placeres nye bygninger, skure o.lign. uden fredningsnævnets tilladelse.

§ 47b. Indenfor en afstand af 300 m fra kirken må der ikke opføres bebyggelse, der er højere end 8,5 m uden fredningsnævnets tilladelse (kirken og kirkegården er sikret ved lov om vedligeholdelse af kirker og kirkegårde (lov 651 - 1977)).

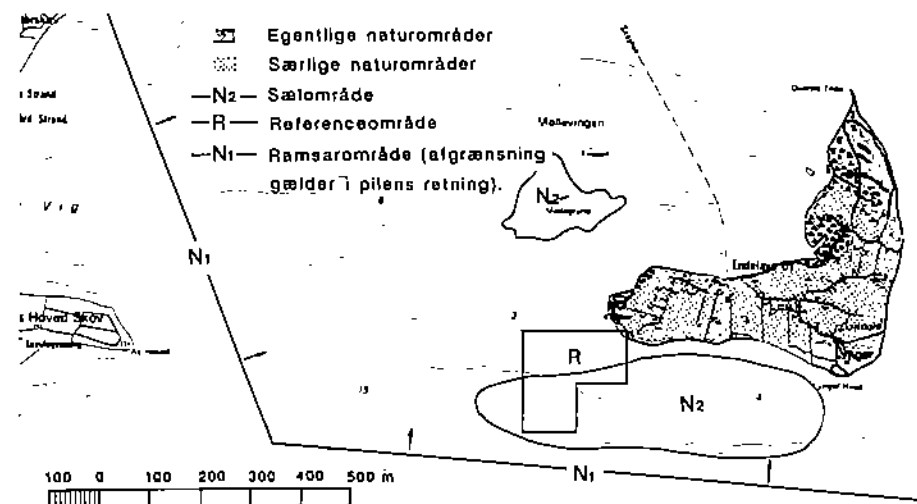
§ 48. Fortidsminder må ikke beskadiges eller ændres, og det areal, de ligger på, må ikke deles ved udstykning, omdeling eller skelforandring uden tilladelse fra Skov- og Naturstyrelsen og fredningsnævnet.

§ 49. Der må ikke opstilles campingvogne og lignende, bebygges, beplantes eller foretages ændringer uden fredningsnævnets tilladelse indenfor en afstand af 100 m fra fortidsminder.

Fredninger.

I området Øvre, som ialt er på 185 ha, er 168 ha fredet

ved kendelse i 1968. I kendelsen bestemmes det, at offentligheden skal sikres adgang til området, samt at området skal bevares i sin nuværende tilstand, således at selvsået ny vegetation kan fjernes.

Internationale aftaler.

RAMSAR - konventionen omfatter Endelave med omgivende havområde. Danmark er efter denne konvention forpligtet til at standse opdyrkning og dræning, som truer RAMSAR-engenes vilde dyr og planter.

EF - fuglebeskyttelsesdirektiv udpeger Endelave som internationalt fuglebeskyttelsesområde. Danmark har un-

derskrevet en aftale om at beskytte en række truede fuglearters levesteder, herunder strandengene på Endelave og Møllegrunden, som er vildtreservat for sæler.

KOMMUNAL PLANLÆGNING FOR OMRÅDET

Vandforsyning.

I 1986-87 blev der foretaget undersøgelse af grundvandsforholdene på Endelave.

Undersøgelsens resultater viser, at der findes ét primært grundvandsreservoir med en kapacitet og kvalitet, der muliggør indvinding til drikkevand.

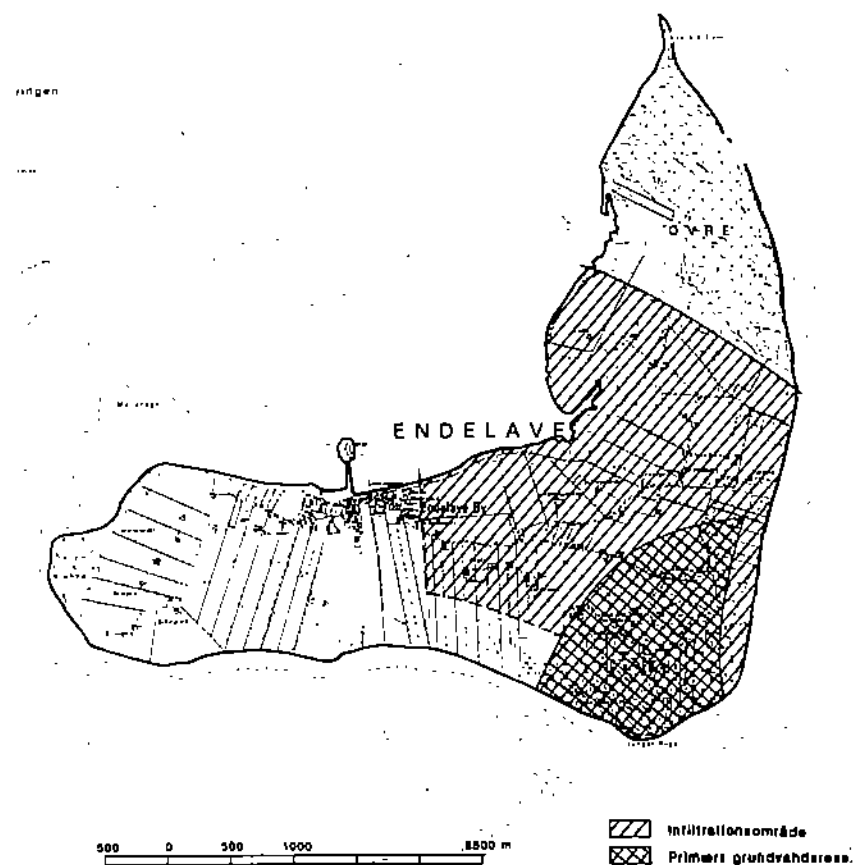
Der kan maksimalt indvindes 50.000 m³ årligt. Overpumpning eller forurening af reservoiret vil kræve vandforsyning fra fastlandet. Følgende begrænsninger vil derfor gælde for fremtidige aktiviteter på øen.

Vandindvindingen må ikke overstige 50.000 m³ årligt. D.v.s. der er en disponibel vandmængde på max. 10.000 m³ årligt til nye aktiviteter. (Det nuværende vandbehov er gennemsnitligt 40.000 m³).

Der må ikke indenfor interesseområdet foretages aktiviteter, der kan medføre forurening af drikkevandet, idet grundvandsreservoiret er højtliggende og dårligt beskyttet.

En del af vandreservoiret omfatter landbrugsområder. Disse har hidtil været drevet traditionelt uden udbringning af gylle. Ændringer af dyrkningsformerne, såsom udbringning af gylle eller overgang til afgrøder med specielle gødskningskrav, som vil medføre forurening af grundvandet, er derfor uacceptabelt, hvad angår drikkevandsforsyningen.

Kilde: Horsens kommunes vandforsyning.

Elforsyning

Området er beliggende indenfor Horsens Belysningsvæsens forsyningsområde.

Spildevand

Endelave by er kloakeret område, og spildevandet ledes til to udledninger, der udmunder i Kattegat. Sommerhusområdet på Endelave er et område, hvor spildevandet ledes via private septiktanke til nedsivning.

Byplanvedtaget for sommerhusområdet

For sommerhusområdet ved Lynger findes en byplanvedtaget med bestemmelser for veje og stier, udnyttelsesgrader, grundstørrelser, placering og udformning af husene samt beplantning i området. Denne byplanvedtaget er stadig gældende.

Lokalplanen er ikke i overensstemmelse med kommuneplanens rammebestemmelser.

Der er derfor udarbejdet følgende tillæg til kommuneplanen:

TILLÆG NR. 20 TIL KOMMUNEPLANEN FOR HORSSENS KOMMUNE

Enkeltområde:	Endelave
Områdets status:	Det åbne land
Gældende lokalplan/ byplanvedtaget	Partiel byplanvedtaget for Lynger sommerhusområde
Områdets fremtidige anvendelse:	1. Byen (Endelave by) 2. Sommerhusområdet 3. Det åbne land. Område 1 er underopdelt i følgende delområder: A: Den eksisterende del af Endelave by, overvejende boligformål, også fremover. B. Offentlige områder, såsom kirke og kirkegård, skole og boldbane samt gadekær, materielplads og havn,. Her skal ikke ske nye anlægsaktiviteter udover havnen, som kan udvides med op til 100 nye bådpladser, samt anlæg af ny

oplags- og parkeringsplads ved fergelejet.

Område B - kirke og kirkegård er omfattet af strandbeskyttelseslinien.

C. I områderne mærket C, som idag overvejende benyttes til landbrugsformål, kan der opføres kursuscenter, ældrecenter eller andre lignende anlæg.

D. Området ejes af Horsens kommune og er forpagtet ud til landbrug. På området må der opføres mindre, ikke forurenende erhvervsvirksomheder. Der må også opføres samme type anlæg som i områderne C.

E: Det ene af områder E er eksisterende campingplads, og det andet benyttes til jordbrugsformål. Der gives mulighed for udvidelse af campingpladsen og for opførelse af et antal ikke over 25 ferielejligheder.

Område 3:

Der kan på øens sydøstlige del og ved Endelave by placeres et saltvandsdambrug.

Max. bebygg.%	25 % ved boligbebyggelse 40 % ved anden bebyggelse
Max. bygningshøjde	8,5 m
Max. antal etager	2 etager

Andet
Miljømæssige forhold:

Gældende for delområde D i Endelave by.

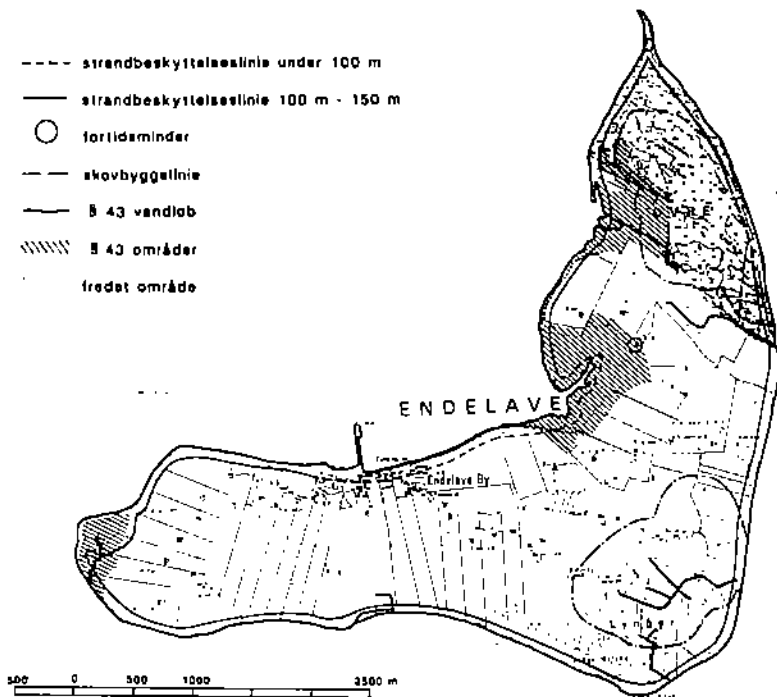
Virksomheder indenfor området må ikke påføre omgivelserne et støjniveau, der overstiger nedennævnte grænseværdier.

mand.-fred. kl.07-18 lørdag 07-14	mand.-fred. kl.18-22 lørdag kl.14-22 søn-&hell. kl.07-22	alle dg. kl.22- - 07
--	---	----------------------------

55 dB(A)   45 dB(A)   40 dB(A)

Fredninger og fredningsbyggelinier:

Områder under område A, der er omfattet af strandbeskyttelseslinien, må ikke bebygges.

I henhold til kommuneplanloven (lov nr. 287 af 26. juni 1975 med senere ændringer) fastsættes herved følgende bestemmelser for det i § 2 nævnte område.

§ 1. FORMÅLET MED LOKALPLANEN

Lokalplanen skal sikre, at livsgrundlaget for beboerne på Endelave fastholdes på længere sigt ved at tilføre øen mulighed for kursus- og erhvervsvirksomhed, ældreinstitutioner, øgede turistfaciliteter, samt ved at fastholde og udbygge forholdene for øens primærerhverv, landbruget.

Endvidere skal lokalplanen sikre, at Endelaves karakteristiske bymiljø og natur bevares gennem en vejledning, der giver oplysninger om bygningsbevaring og landskabspleje.

§ 2. LOKALPLANENS OPDELING I OMRÅDER OG ZONESTATUS.

2.01. Lokalplanen afgrænses som vist på vedhæftede kortbilag nr. 1 og omfatter samtlige matrikelnumre af Endelave by, Endelave samt alle parceller, der efter den 1. jan. 1990 udstykkes fra disse ejendomme.

Lokalplanen omfatter følgende matrikelnumre:
1 a, 1 b, 1 c, 1 d, 1 e, 2 a, 2 b, 2 c, 2 d,
2 e, 2 f, 2 g, 2 h, 3 a, 3 b, 3 c, 3 d, 3 e,
3 f, 3 g, 3 i, 3 k, 3 l, 3 m, 3 n, 3 o, 3 p,

3 q, 3 r, 3 s, 3 t, 3 u, 4 a, 4 b, 4 c, 4 d,
4 e, 4 f, 5 a, 5 b, 6 a, 6 b, 6 c, 6 d, 7 a,
7 c, 7 d, 8 a, 8 b, 9 a, 9 b, 9 c, 10 a,
10 b, 10 c, 10 d, 10 e, 10 f, 10 g, 10 h,
10 i, 10 k, 10 l, 11 a, 11 b, 11 c, 12,
13 a, 13 b, 14 a, 14 b, 14 c, 14 d, 15 a,
15 c, 16 a, 16 b, 16 c, 16 d, 16 e, 16 f,
16 g, 16 h, 16 i, 16 k, 16 l, 16 m, 16 n,
16 o, 16 p, 16 q, 16 r, 16 s, 16 t, 16 u,
16 v, 16 x, 16 y, 16 z, 16 æ, 17 a, 17 b,
17 c, 18 a, 18 b, 18 c, 18 d, 18 e, 19 a,
20 a, 20 b, 20 d, 20 e, 20 f, 20 g, 20 h,
20 i, 20 k, 21 a, 21 b, 21 c, 21 d, 22 a,
22 b, 22 c, 22 d, 22 e, 22 f, 23 a, 23 b,
23 c, 23 d, 23 e, 23 f, 24 a, 24 c, 24 d,
24 e, 24 f, 25 a, 25 b, 25 d, 26 a, 26 b,
26 c, 26 d, 26 e, 26 f, 27 a, 27 b, 27 d,
27 g, 27 h, 27 i, 28 a, 28 c, 28 d, 29 a,
29 b, 29 c, 29 d, 30 a, 30 b, 30 c, 31 a,
31 d, 31 e, 32 a, 32 b, 33 a, 33 b, 33 c,
33 d, 33 e, 33 f, 33 g, 34 a, 34 b, 34 c,
34 d, 34 e, 34 f, 34 g, 34 h, 34 i, 34 k,
34 l, 35 a, 35 b, 35 c, 35 d, 35 e, 36 a,
36 b, 37 a, 37 b, 37 c, 38 b, 39 a, 39 b,
39 c, 39 d, 39 e, 39 f, 40 a, 40 b, 40 c,
41 a, 41 b, 41 c, 42 a, 42 b, 42 c, 42 e,
43 a, 43 b, 44 a, 44 b, 44 c, 45 d, 45 e,
45 f, 45 g, 47 b, 47 c, 47 d, 47 e, 47 g,
48 a, 49 a, 49 b, 49 c, 49 d, 49 e, 49 g,
49 h, 49 i, 49 k, 49 l, 49 m, 49 n, 49 o,
49 p, 49 q, 49 r, 49 s, 49 t, 49 u, 49 v,
49 x, 49 y, 49 z, 50 a, 50 b, 50 c, 51 a,
51 b, 52 a, 52 b, 52 d, 52 e, 53 a, 53 b,
53 c, 54 a, 54 b, 54 c, 54 d, 55 b, 55 c,
55 d, 55 e, 55 f, 55 g, 55 h, 55 i, 55 k,

55 l, 55 m, 55 n, 55 o, 55 p, 56 a, 56 b,
 56 c, 57 a, 57 b, 57 d, 57 f, 57 g, 57 h,
 57 i, 57 k, 57 l, 57 m, 57 n, 57 o, 58 a,
 58 b, 58 c, 58 d, 58 e, 58 f, 58 h, 58 i,
 58 l, 59 a, 59 b, 60 a, 60 b, 60 c, 60 d,
 60 e, 61 a, 61 b, 61 c, 61 d, 62 b, 63 a,
 63 b, 63 c, 64 a, 64 c, 65 a, 65 c, 66 a,
 66 b, 67 a, 67 b, 67 c, 67 d, 67 e, 68 a,
 68 b, 68 d, 68 f, 68 g, 69 a, 69 b, 70 a,
 70 b, 70 c, 70 d, 71 a, 71 c, 72 a, 72 c,
 72 d, 72 e, 72 f, 72 g, 72 h, 74 a, 74 b,
 74 c, 74 d, 75 b, 75 c, 75 d, 76 a, 77 a,
 77 c, 78, 80 a, 80 b, 82, 83 a, 84, 86, 87,
 88, 89 a, 89 b, 91, 92, 93 a, 93 b, 94,
 95 a, 95 b, 96 a, 97 og 98, alle Endelave
 by, Endelave, samt umatrikuleret areal ved
 Endelave kirke og Endelave havn.

- 2.02. Lokalplanens områder opdeles i følgende områder:
 Område 1.A, 1.B, 1.C, 1.D, 1.E, Endelave by.
 Område 2. sommerhusområdet.
 Område 3. det åbne land.
- 2.03. Endelave forbliver i landzone. Zonelovskompetencen overdrages fra Vejle Amtsråd til Horsens Kommune vedrørende udstyknings- og anlægsarbejder i henhold til by- og landzonenloven.

§ 3. OMRÅDERNES ANVENDELSE

- 3.01. Område 1.A må anvendes til boligformål, centerformål, (butikker, liberale erhverv og mindre, ikke generende fremstillingsvirksomhed), der kan finde sted indenfor rammerne af almindelig boligbebyggelse, eller den bebyggelse, der findes i området idag (f.eks.

landbrugsbygningerne og mejeriet), offentligt formål samt jordbrugsformål. Se pkt. 3.8.

- 3.02. Områderne 1.B må kun anvendes til offentlige formål. Område 1.B omfatter havnen, kirken, kirkegården og skolen samt sportspladsen og de 2 gadekær.
- 3.03. Områderne 1.C og 1.D må anvendes til offentlige formål eller erhvervsæssige formål, såsom ældrecenter, kursus- og hotelvirksomhed, sommerpensionat o.lign., samt boligformål.
- 3.04. Område 1.D må tillige anvendes til erhvervsformål, såsom fremstillings- og servicevirksomhed, uden væsentlig genevirkning for omgivelserne. Særligt forurenende virksomhed må ikke finde sted.
- 3.05. Område 1.E må anvendes til offentlige formål, såsom campingplads og feriehytter eller ferielejligheder på udlejningsbasis. Se pkt. 3.08.
- 3.06. Område 2 må kun anvendes til sommerhusbebyggelse. Byrådet kan meddele tilladelse til helårsbeboelse af sommerhuse i sommerhusområdet. På hver selvstændig matrikuleret ejendom må kun opføres en enkelt beboelse.
- 3.07. Område 3 er forbeholdt jordbrugsformål, og må kun anvendes til landbrugslignende formål herunder gartneri, dambrug m.m. Der må kun opføres bebyggelse til disse formål, samt tekniske anlæg, som er nødvendige for øens forsyning.

Byrådet kan dog tillade, at avls- og driftsbygninger, der ikke længere er i brug, be-

nyttes til andre formål, såsom boliger eller sommerhuse, erhvervsvirksomheder m.v.

Der skal i hvert enkelt tilfælde ansøges byrådet om tilladelse i henhold til by- og landzoneloven.

De områder, som regionplanen betegner som "særlige naturområder", kan udbygges i rekreativt henseende som udflugtsområder med stier m.m.

De i regionplanen angivne "Egentlige naturområder" skal forblive som sådanne, og den ønskelige naturtilstand skal fastholdes ved pleje.

3.08. Fredninger, fredningslinier. Fællesbestemmelser for område 1, 2 og 3.

De på bilag 4 viste områder omfattet af fredninger, fredningslinier, skal respekteres i henhold til naturfredningsloven.

3.09. Inden for delområde 1.A må der ikke opføres bebyggelse, der er omfattet af strandbeskyttelseslinien.

Delområde 1.B, Kirke og Kirkegård, er omfattet af strandbeskyttelseslinien.

Ved ny bebyggelse og andre forureningsfølsomme formål skal tages hensyn til de eksisterende landbrugs drifts- og udvidelsesmuligheder i de tilfælde, hvor landbrugsejendommens dyrehold er over 15 dyreenheder, jfr. Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 16 af 24. jan. 1986 vedr. dyrehold.

§ 4. UDSTYKNINGER

4.01. Indenfor område 1 og 2 skal enhver udstykning gives en særlig tilladelse fra byrådet.

4.02. Bestemmelsen i stk. 1 gælder ikke for ejendomme, der er forbeholdt til fortsat jordbrugsformål, jfr. kommuneplanlovens § 18 stk. 3.

4.03. I område 3, det åbne land, må der udstykkes et område til saltvandsdambrug, beliggende på den sydlige eller østlige del af øen eller ved Endelave by.

§ 5. VEJ- OG STIFORHOLD

De eksisterende veje og stiers forløb og vejprofiler skal fastholdes i deres nuværende udformning, med græs- eller grusrabatter og uden kantsten.

Eventuelle nye veje og stier skal gives samme udformning som de eksisterende og skal belægges enten med grus eller med asfalt. Såfremt de eksisterende veje skal udbedres med ny tæppebelægning, skal de gives tilsvarende overfladebelægning som ovenfor beskrevet.

§ 6. BEBYGGELSENS OMFANG OG PLACERING

Område 1, Endelave by,

6.01. Bebyggelsesprocenten for den enkelte ejendom må ikke overstige 25 ved boligbebyggelse og 40 ved anden bebyggelse.

- 6.02. Før ny bebyggelse kan opføres, skal byrådet ansøges om tilladelse til placering af bygningerne og til deres omfang. Dette gælder også for ombygninger og tilbygninger.

Der henvises til "Vejledningen til lokalplanen for Endelave".

- 6.03. Endelave havn må udvides, således at den ialt rummer op til ca. 100 bådpladser. Den eksisterende opmarch- og afsætningsplads til færgen må ialt udvides med op til 1000 m² ekstra.

Område 2, sommerhusområdet.

Byplanvedtaget for Lynger er gældende.

§ 7. BEBYGGELSENS YDRE FREMTRÆDEN

Ved opførelse af ny bebyggelse, ombygning, tilbygning eller anden form for ændring af eksisterende bebyggelse i område 1, Endelave by, henstilles det, at man følger vejledningen til lokalplanen, samt at man forinden påbegyndelse sender en skitse ind til godkendelse i byrådet. Ved bebyggelse, som er naboer til kirken og kirkegården, skal der tages hensyn til helhedsvirkningen.

§ 8. BEVARING AF BEBYGGELSE

Eksisterende bebyggelse må ikke nedrives uden byrådets godkendelse i hvert enkelt tilfælde.

§ 9. UBEBYGGEDE AREALER, BEVARING AF TRÆER, LEVENDE HEGN, DIGER M.V.

- 9.01. Ubebyggede arealer i område 1.A angivet med grå tone på kortbilag 1, må ikke opdyrkes, bebygges eller på anden måde ændres i forhold til nuværende udseende og anvendelse uden byrådets godkendelse.

- 9.02. Træer og bukketornshegn angivet med særlig signatur på kortbilag 1 må ikke fjernes uden byrådets tilladelse.

§ 10. TILLADELSER OG DISPENSATIONER

Uanset foranstående bestemmelser må der ikke foretages ændringer af eksisterende lovlige forhold, før der er opnået tilladelse/dispen- sation hertil fra følgende myndigheder:

Trafik- og Kommunikationsministeriet om udvidelse af lystbådehavnen og inddæmning af søterritoriet.

Miljøministeriet om godkendelse af saltvandsdambrug.

VEDTAGELSESPÅTEGNING

Således vedtaget af Horsens Byråd.

Horsens, den 13. december 1988.

P.b.v.

Henning Jensen

/
Svend Wøhlk

I henhold til § 27 i lov om kommuneplan vedtages foranstående lokalplan endeligt.

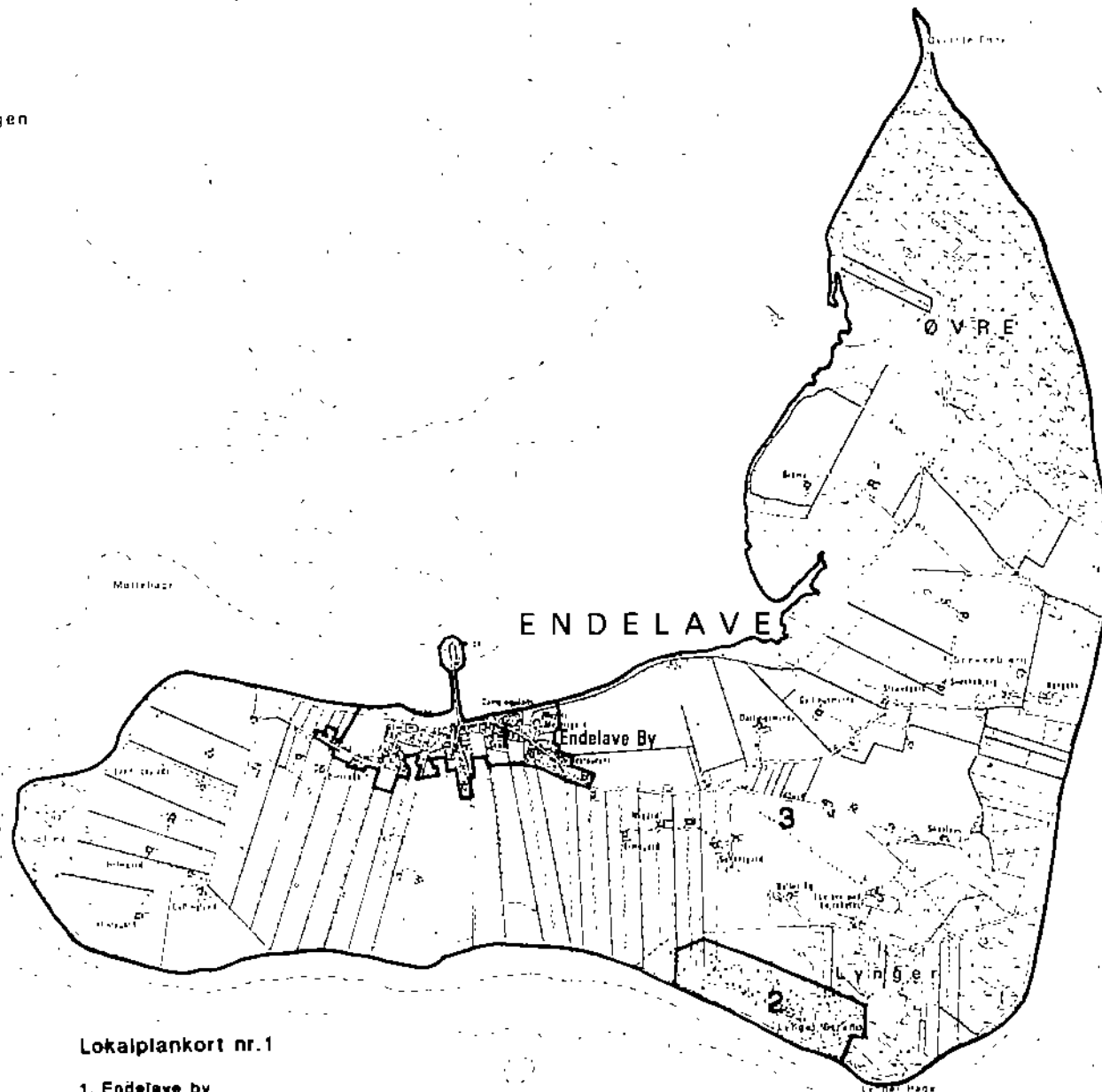
Horsens Byråd, den 12. december 1989.

P.b.v.

Henning Jensen

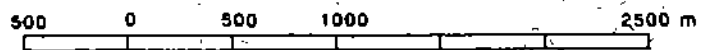
/
T. Ross Sørensen

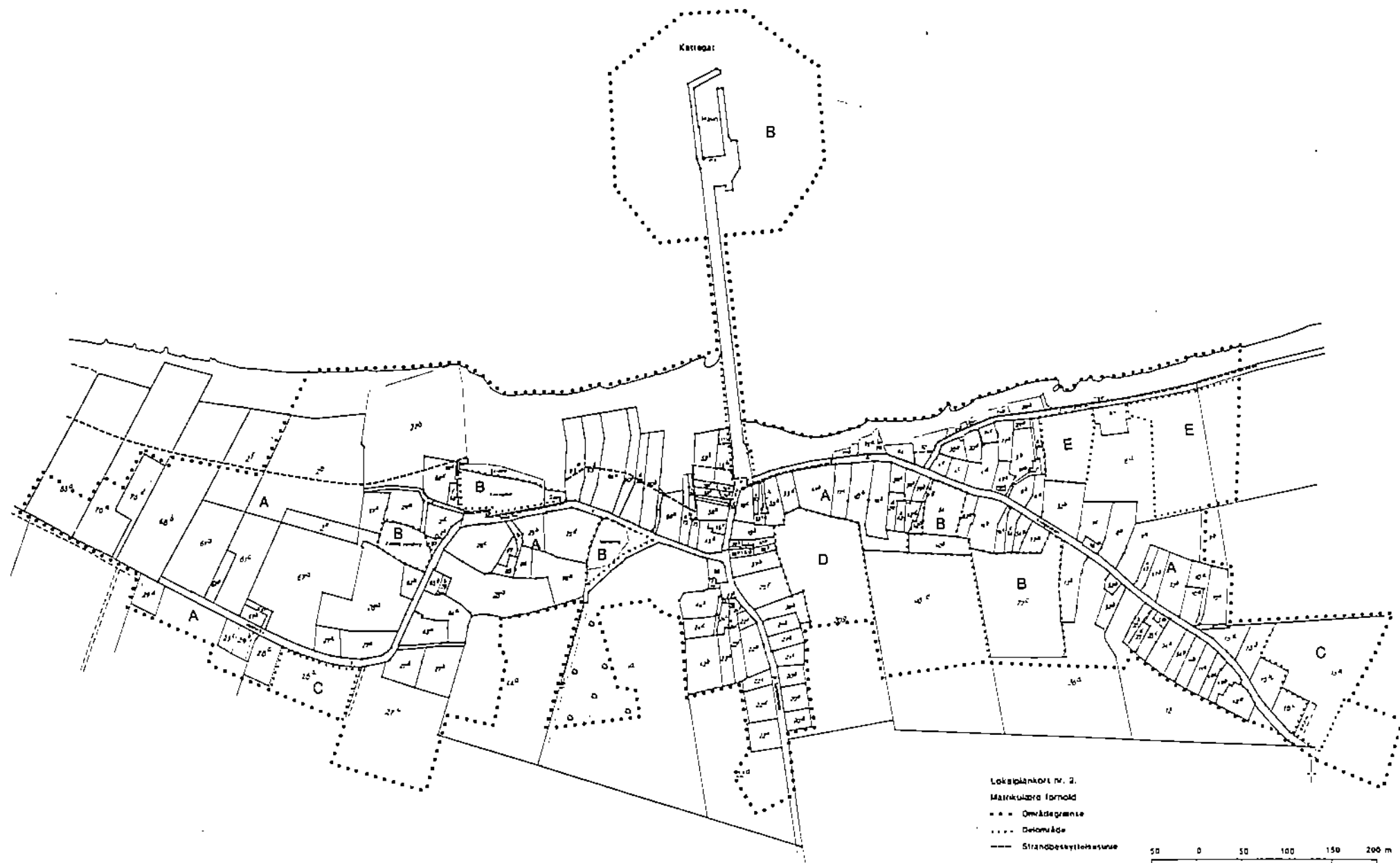
ingen

Lokalplankort nr.1

- 1. Endelave by
- 2. Sommerhusområde
- 3. Det åbne land

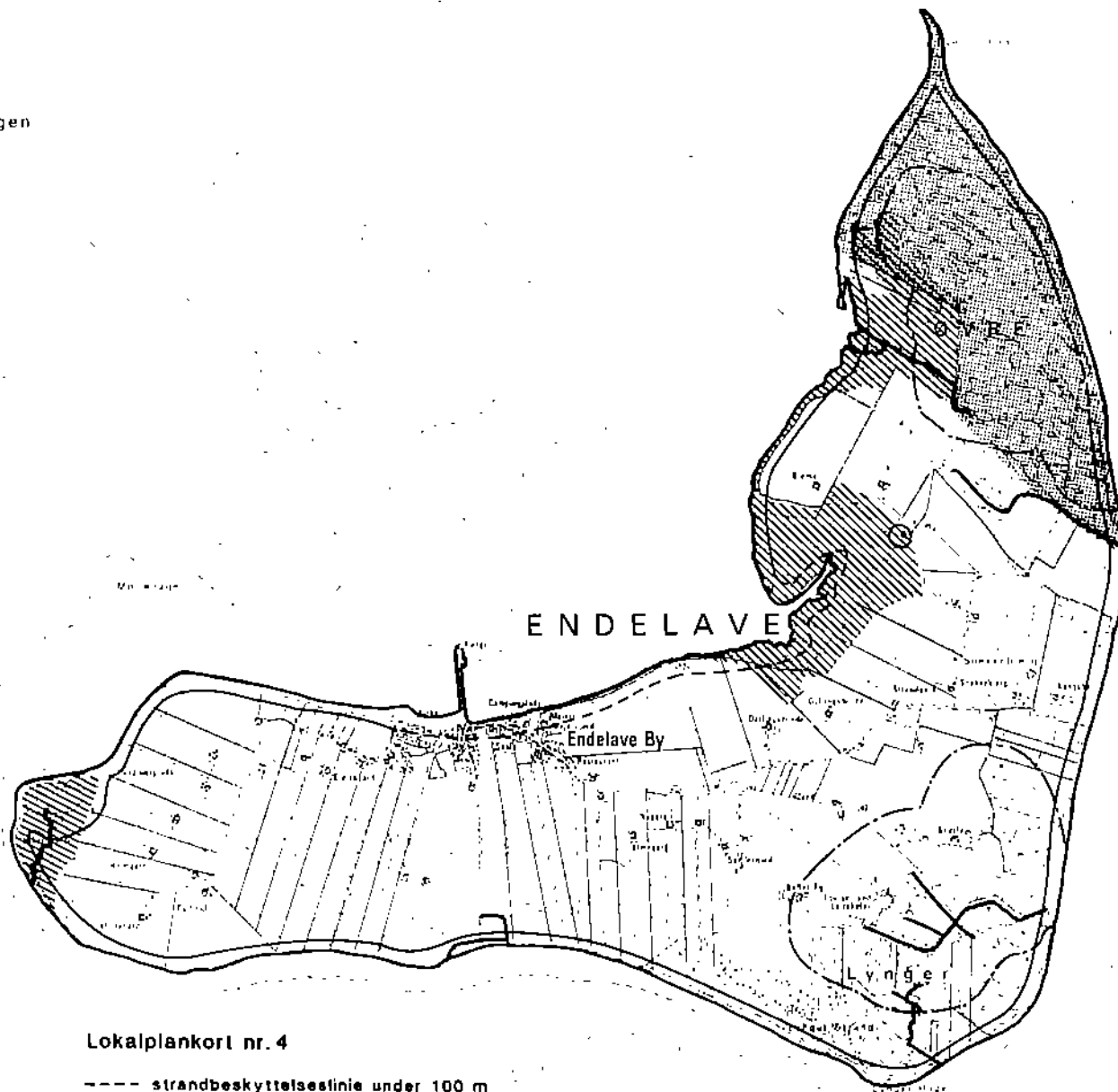
Lokalplankort nr. 3

Detområder, Endelave by

- Områdegrense
- ..... Delområde
- Eksist. bygninger
- Bevaringsværdig beplantning
- Fredningsværdigt træ (Kvæstjelm)
- Fredningsværdigt hegn (bukketorn)
- ▨ Dræning

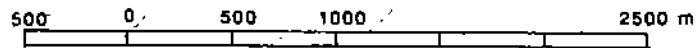

vingen

Lokalplankort nr. 4

- strandbeskyttelseslinie under 100 m
- strandbeskyttelseslinie 100 m - 150 m
- fortidsminder
- skovbyggetlinie
- § 43 vandløb
- //// § 43 områder
- ⊘ fredet område

Delvis ophævelse af vedtaget, gældende plan

Redegørelse

Byrådet vedtog d. 22. maj 2007, Lokalplan nr 245. Lokalplan for et vindmølleområde på Endelave

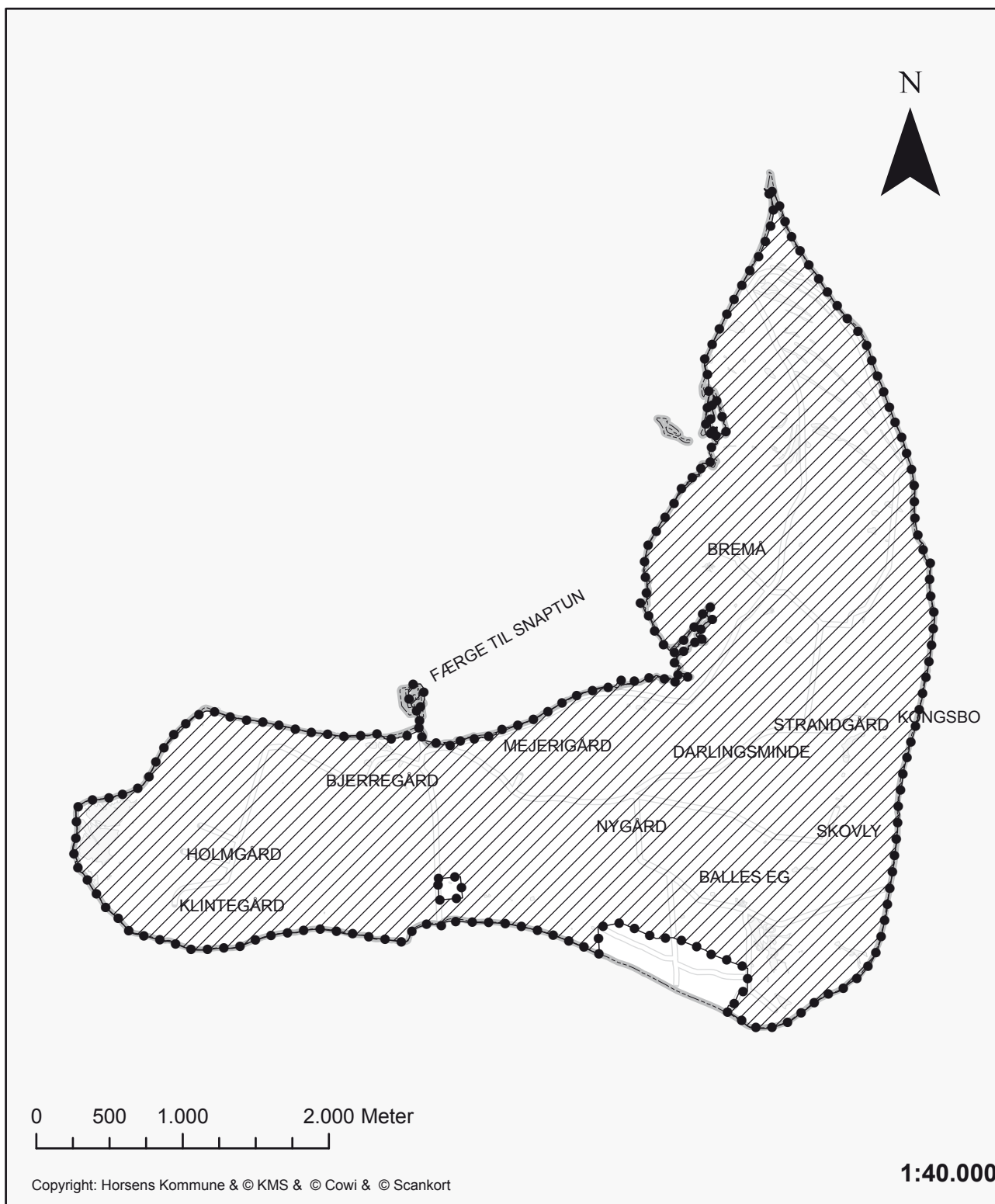
PlansystemDK Plan ID: 1077030

Lokalplan nr. 70 ophæves for området.

Den nye afgrænsning af Lokalplan nr. 70, kan ses på kortbilag på modstående side.

Horsens Kommune

Teknik og Miljø, december 2011.

..... Ny plangrænse

Kortbilag til delvis ophævelse af
Lokalplan nr. 70
Horsens Kommune
Teknik & Miljø
December 2011